

Bütün ülkelerin işçileri, birleşiniz !

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

TÜZÜK

Kasım 2025

TKP Yayınları

- I. GİRİŞ**
- II. PARTİ ÜYELİĞİ**
- III. PARTİNİN ÖRGÜT İLKELERİ**
- IV. TEMEL ÖRGÜT – HÜCRE**
- V. SEMT KOMİTESİ**
- VI. BÖLGE KOMİTESİ**
- VII. İL KOMİTESİ**
- VIII. YÖRE KOMİTESİ**
- IX. MERKEZ KOMİTESİ**
- X. PARTİ KONGRESİ**
- XI. DENETLEME KOMİSYONU**
- XII. PARTİ DİSİPLİNİ**
- XIII. PARTİ KASASI**

I. GİRİŞ

Türkiye Komünist Partisi - TKP, Türkiye'nin en ileri, en devrimci gücü olan işçi sınıfının politik örgütü, onun savaşkan öncü koludur.

TKP, proletaryanın, köylülerin, emekçilerin, Türk, Kürt ve Türkiye'de yaşayan tüm uluslardan halkların, baskı, sömürü ve ezgiden kurtulması, ulusal ve toplumsal kurtuluşu için, ulusal bağımsızlığı, barış ve sosyalizmi savunur.

TKP, Proletarya Enternasyonalizmine dayanan, çağımızın en devrimci bilimi Marksizm - Leninizm temelinde örgütlülük ve eylemlilik içinde bir araya gelen komünistlerin gönüllü birliğidir.

TKP, Büyük Ekim Sosyalist Devrimi'nin doğrudan etkileri ve Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın ateşleri içinde doğmuş, Türkiye'nin en eski, ulusal ve aynı zamanda enternasyonalist partisidir.

TKP, 10 Eylül 1920'de kurulmuş, Kemalist burjuvazinin İngiliz emperyalizmi ile uzlaşması sonucunda başta Genel Başkanı Mustafa Suphi ve Genel Sekreteri Ethem Nejat olmak üzere, aralarında MK üyesi yoldaşlarımızın da bulunduğu toplam 15 yoldaşımız, Ulusal Kurtuluş Savaşına katılmaya gelirken, Karadeniz'in derin sularında katledilmişlerdir.

TKP önderleri, Ulusal Kurtuluş Savaşı'na katılmak, ve bu savaşı Toplumsal Kurtuluş Savaşı'na yükseltmek için Ankara Hükümeti ile mutabakat temelinde yola çıkmışlardı. Bu cinayet, Türkiye'nin ilk politik cinayetidir.

TKP, Türkiye Burjuvazisi tarafından 12 Eylül 1922 tarihinde yasaklanmıştır ve o gün bu gün yasaklıdır.

TKP, 105 yıllık tarihinde sürekli burjuvazinin terör ve baskılarına maruz kalmış, yöneticileri kadroları tutuklanmış, işkence görmüş, öldürülmüş, sürgüne gönderilmiş veya uzun tutsaklık dönemleri yaşamıştır.

TKP'nin işbirlikçi tekelci burjuvazinin oligarşik yönetimine karşı ardıcıl savaşımı, anti-emperyalist duruşu ve Marksist - Leninist ilkeler temelinde Sosyalizm amacına yönelik programatik hedefleri için taviz vermeden savaşımı nedeniyle her dönem oligarşik iktidarın hedef tahtasının en başında olmuştur.

TKP'nin 1980'li yıllarda likidasyonuna yönelik girişimler de bu nedenle olmuştur. Burjuvazi'nin ajanları, provokatörler ve tasfiyeciler eliyle uygulanan bu süreç çok büyük zararlar vermiş, çalışmalarını aksatmış, ancak başarıya ulaşmamıştır. 1983'de başlatılan ve 1991'de sonuçlanan bu süreç, TKP tarihinin en zorlu dönemidir. Parti ancak 2000'li yıllarda tekrar kendini toparlamaya ve ayağa kalkmayı başarabilmiştir. Bugün de dimdik ayaktaadır.

TKP, başta Sovyetler Birliği olmak üzere Reel Sosyalizmin bütün kazanım ve değerlerini, Reel Sosyalizmin 1990'lı yılların başında karşı-devrim tarafından geçici olarak yenilmesine rağmen sahip çıkmaktadır. Lenin'in ülkesi Sovyetler Birliği'nin, Stalin önderliğinde sürdürülen Sosyalizm kuruculuğuna ve Alman Faşizmine karşı savaşarak elde edilen zaferlere, Sovyetler Birliği Komünist Partisi - SBKP'nin değerlerine sahip çıkmaktadır. Karşı-devrim'in nedenlerine özeleştirel yaklaşarak, bugün ve önümüzdeki mücadele süreçlerine bu deneyimler ışığında hazırlanmaktadır.

TKP, Marksizm - Leninizm'in bilimsel ilkelerine, Proletarya Enternasyonalizmi'ne bugün de sıkı sıkıya bağlıdır. Emperyalizm'in dünyayı hem ekonomik, hem politik saldırganlığı ve bölgesel savaşlarla talan ettiği günümüz dünyasında Sosyalizm için mücadelenin daha da önem kazandığını savunur.

TKP, Komünizm amacının bugün dünden daha önem kazandığını, işçi sınıfının, ezilen ve sömürülen halkların ancak Komünist Toplum Düzeninde "Güneşli Günlere" ulaşabileceğini düşünüyor ve savunuyor.

TKP, bu amacı gerçekleştirmek için ülkede işbirlikçi tekelci burjuvazinin iktidarının yıkılması, yerine işçi sınıfının öncülüğünde Proletarya Diktatörlüğü'nün kurulmasını, Sosyalist Devrim gerçekleştirilmesini ve Sosyalizm kuruculuğu aşamasına geçilmesini tarihsel bir zorunluluk sayar. İşçi sınıfı üzerindeki sömürüyü yok etmek, toplumsal ve ulusal eşitsizlikleri ortadan kaldırmak ancak Sosyalizmi kurmak ile mümkündür.

TKP, bu süreçlerde, aynı zamanda uluslararası bir nitelik kazanmış olan, Türkiye'nin kuruluşundan itibaren en önemli sorunlarından birini teşkil eden Kürt Ulusal Sorunu'nun çözümünü sınıf mücadelesi gereği ve Marksizm - Leninizm ilkeleri temelinde ertelemeyen ele alır. Kürt halkına yönelik inkar ve imha politikalarına karşı savaşımları, Kürt halkının ulusal kurtuluş ve özgürlük mücadelesini işçi sınıfının ekonomik ve politik kurtuluşu için sürdürülen savaşımların bütünsel bir ögesi olarak değerlendirir ve gereğini uygular. "Başka bir ulusu ezen ulus özgür olamaz!" .

TKP, Kapitalizm'den Sosyalizm'e geçişi bütünsel ve kesintisiz devrimci bir Sosyalist Devrim süreci olarak ele alır; günümüz şartlarında sınıfların yer alımı ve yükselen sınıfsal ve ulusal mücadeleleri de göz önüne alarak Anti-Emperyalist Demokratik Halk Devrimi sürecinin güncelliğinin altını çizer.

TKP, Türkiye ve Kürdistan'ın en geniş Ulusal Demokratik Güçleri'nin birliği temelinde, işçi sınıfı öncülüğünde, Devrim Cephesi'nin kurulmasının bu görevleri yerine getirme amacıyla güncel bir görev olduğunu ve işçi sınıfının politik öncü örgütü olarak bu alanda üzerine düşen sorumluluğu yerine getireceğini belirtir.

TKP, Uluslararası Komünist Hareketin kopmaz bir parçasıdır. Oportünizme, revizyonizme ve her türlü reformizme karşı, kendi sıralarında ve Türkiye'de tavizsiz mücadele ettiği gibi, uluslararası anlamda da bu bakış açısıyla Komünist Partilerin Marksizm - Leninizm ve Proletarya Enternasyonalizmi ilkeleri temelinde danışma toplantılarının, sürekli kurullarının, merkezinin oluşmasını ve bu şekilde Komünist Hareketin uluslararası anlamda mücadelesini güçlendirmesini savunur.

TKP üzerinde 1922 yılından beri süregelen yasağın Anayasa ve TCK'da kaldırılması, bu anti-demokratik tutuma, bu zorbalığa son verilmesi, legal çalışma hakkının elde edilmesi için mücadelesinden hiç bir zaman vaz geçmemiştir.

TKP, başta, Mustafa Suphi ve 14 yoldaşımızın olmak üzere, 70'li yıllarda, Mahir Çayan'lar, Deniz Gezmiş'ler, İbrahim Kaypakkaya'lar ve katledilen tüm devrimcilerin, 80'li yıllarda, aralarında partimizin MK üyesi Deniz yoldaşın da bulunduğu, yargısız infaz ve idamlar yoluyla katledilen tüm komünistlerin, sosyalistlerin, devrimcilerin demokratların, 90'lı ve 2000'li yıllarda Türkiye devrimci hareketi ve Kürt özgürlük hareketi kadrolarına yönelik faili meçhul cinayetlerin ile daha binlerce devrimci militanın katillerinin ortaya çıkarılıp yargılanmasını önemli görevleri arasında sayar.

TKP, bütün bu mücadele süreçlerini örgütlemek ve gerçekleştirmek için, başta sosyalist devrimin ana gücü olan işçi sınıfının içinden, köylülere, ilerici aydınlardan, kadınlardan ve gençlerden en ileri, en girişken, en aktif ve en diri unsurları saflarında birleştirir.

Bu Tüzük Kasım 2025'te TKP'nin 7. Kongresi'nde onaylanmış ve yürürlüğe girmiştir.

II. PARTİ ÜYELİĞİ

1. Partinin program ve tüzüğünü kabul eden, partinin temel örgütlerinden birinde çalışan, parti kararlarına uyan, üyelik ödentilerini düzgün ödeyen herkes TKP'ye üye olabilir.

2. Partiye Alma:

a) Partiye sadece tek tek üye alınır. Partiye üye olma niteliklerine sahip olan aday, yaşadığı, oturduğu veya çalıştığı yerdeki parti örgütüne, yahut doğrudan doğruya Merkez Komitesi'ne başvurur.

b) Partiye girmek isteyen adayı, en az iki yıllık stajı olan bir parti üyesinin tanınması, politik tutumunu bilmesi, onu desteklemesi gerekir. O kişinin alacağı görev ve onun niteliklerinin bu göreve uygunluğu göz önüne alınır.

c) Başvurduğu temel örgütün, bu kimse hakkında etraflı bilgi edinmesi şarttır. Temel örgüt, partiye aldığı kimse için sorumluluk taşır. Bu konuda titiz davranılmadığı anlaşıldığında, öneren üyenin ve kabul eden parti örgütünün durumu gözden geçirilir.

ç) Başvuru temel örgütün toplantısında görüşülür, tartışılır, partiye alınma oy çoğunluğuyla kabul edilir ve bu karar üst örgütün onayına sunulur. Üst örgüt, gizlilik kuralları çerçevesinde başvuruyu inceler, araştırır, temel örgütün gerekçelerini değerlendirir ve üyeliğin onaylanıp onaylanmadığını ilgili temel örgüte bildirir. Kimi durumlara ve koşullarda MK onayı gerekir.

d) Diğer politik parti ve gruplardan parti üyesi olabilecek kişileri en az iki yıldan fazla parti stajı olan iki parti üyesi önerir. Söz konusu aday, parti ve gruplarda yönetici konumunda görev yapmışsa, onların üyeliği için MK kararı ve onayı gerekir.

e) Partiye kabul edilen ve alınan kimse belli bir aday üyelik süresi geçirir. Aday üyelik süresi bir yıldır. Aday üye, seçmek ve seçilmekten gayri, parti üyesinin bütün haklarına sahiptir. Aday üye, bu süreç içinde, parti örgütünün verdiği görevleri, işleri yapar, partinin program ve tüzüğünü öğrenir, politikasını özümser.

3. Parti Üyesinin Görevleri:

a) Parti toplantılarında partinin politikası ve gündemindeki diğer sorunlar üzerinde açılan tartışmaya aktif katılır, görüşlerini burada açıkça dile getirir.

b) Partinin politikasını, kararlarını özümser, bunları kararlılıkla uygular, partinin verdiği görevleri eksiksiz yerine getirir, parti disiplinine, gizlilik ve örgüt ilkelerine kesinlikle uyar, parti sırlarını titizlikle saklar.

c) Partinin temel taşı olan, Leninci ideolojik-politik birliğini güçlendirir, anti-komünizmin her belirtisine, milliyetçiliğe, şovenizme, faşist ideolojiye, burjuva ideolojisinin her türüne karşı savaşır. Gericiliğe ve parti düşmanlarına karşı savaşımın ön sıralarında yer alır. Partiyi, sağ ve "sol" oportünizme, revizyonizme, reformizme, liberalizme, anti-parti eğilimlere, fraskiyonculuğa, grupçuluğa karşı korur. Polise, gizli servislerin planlarına, provokatör ve ajanlara karşı savaşır.

ç) Marksizm-Leninizm'i öğrenir, kendisini sürekli geliştirir, komünist bilincini sürekli yükseltir, yoldaşlarına, arkadaşlarına bu yolda yardım eder.

d) İşçiler, köylüler, emekçi yığınlar, ezilen sömürülen halklar arasında TKP'nin politikasını yayar, yığınları bilinçlendirir ve bunlar arasında girişken, aktif ögeleri parti sıralarına çeker.

e) Partinin yığınlarla bağımlı güçlendirir. Yığın örgütlerinde, sendikalarda, köylü kooperatifleri ve derneklerde, mahalle, meslek, kadın, gençlik, öğretmen, öğrenci, spor, v.b. örgütlerinde çalışır, buralarda TKP'nin öncülük rolünü güçlendirir.

f) Politik gelişmeleri izler, sınıfın ve halkların düşüncelerini, eğilimlerini sürekli öğrenir, bunları partiye bildirir, halkların isteklerinin gerçekleşmesi için yürüttüğü savaşımına aktif katılır, onun savaşım gücünü artırır, savaşım deneylerinden dersler çıkarır, sınıfın ve halkların bu deneyimleri kavramasına yardım eder.

g) Parti yayınlarını izler, bu organlara yazı yazar, yığınlara yayar ve dağıtır.

h) Partiye karşı açık olur, ondan hiçbir şeyi saklamaz. Konspirasyon kurallarına uygun olmak koşuluyla, eksikleri, yanlışlıkları eleştirir, kendini eleştirir, gördüğü yanlışları üst örgütlere, Merkez Komitesi'ne kadar yazılı rapor biçiminde ve gerektiğinde sözlü bildirir, eleştiri ve öz-eleştirisinin parti demokrasisinin vazgeçilmez ilkesi olduğunu unutmaz. Tüm bu eleştiri, öz-eleştiri ve katkılarını kendi parti temel örgütünde veya üst organlara yönelik gerçekleştirir. Parti dışında, medyada, sosyal medyada bu konuları dile getirmez, yatay ilişkilere girmez.

ı) Toplum içinde, özel ve meslek yaşamında, davranışlarında dürüst olur, komünist morali temiz tutar.

i) Kadro seçerken ön yargılara, dostluk, gözdelik, dalkavukluk duygularına kapılmaz.

k) Çalıştığı, oturduğu yerden başka bir yere taşınacak olursa, bunu bağlı bulunduğu parti örgütüne bildirir, izin alır, yeni gittiği yerdeki parti örgütüne bağlanır, memleket dışına çıkacak olursa Merkez Komitesi'nden izin alır. Geçici olarak başka bir şehire veya memlekete gitmek istediğinde parti örgütünden izin alır, belirli özel durumlarda MK onayı gerekir.

l) Proleter enternasyonalizmini, komünist dayanışmayı, işçi-köylü bağlaşıklığını, halkların kardeşliğini, bütün anti-emperyalist, demokratik güçlerinin, barış güçlerinin birliğini sürekli güçlendirir.

4. Parti Üyesinin Hakları:

a) Bağlı olduğu parti örgütünün toplantılarına katılmak.

b) Tüzük gereğince parti organlarını seçmek ve bu organlarda her göreve aday olabilmek.

Konspirasyon koşullarında seçim yerine atama (kooptasyon) yöntemi zorunlu oluyorsa bu görevlere hazır olmak.

c) Parti toplantılarında, partinin politikası, taktiği, tutumu, gündemdeki sorunlar üzerinde açılım tartışmalarına katılmak, görüşlerini burada açıkça, hiç çekinmeden ifade etmek.

ç) Ele alınmasını, tartışılmasını, bir karara bağlanmasını doğru bulduğu konuları parti toplantılarında serbestçe ileri sürmek.

d) Parti politikasına aykırı gördüğü davranışları, yanlışları, yoldaşlarını, yöneticilerini eleştirmek, bağlı olduğu örgütün çalışmaları hakkında, toplantılarda bilgi istemek, çalışmalarda görülen aksaklıkların, yanlışların nedenlerini sormak ve araştırılmasını istemek.

e) Partinin politikasına aykırı gidenlere, görevini kötüye kullananlara, konspirasyon (gizlilik) kurallarını bozanlara, kaygısız, pasif kalanlara, görevlerini gereğince yerine getirmeyenlere, parti tüzüğünü, normlarını çiğneyenlere, geveze ve dalkavuk eğilimlere karşı savaşmak.

f) Partinin gazete ve dergilerine yazı yazmak, görüşlerini belirtmek.

g) Her üye görüşlerini bağlı olduğu parti örgütünde ortaya koyar, karar alınmasını ister, kararı beğenmiyorsa bunu üst organlarına, Merkez Komitesi'ne kadar iletir, fakat alınan karara kesinlikle uyar, uymazsa disiplin cezası görür.

h) Parti üyesi, parti örgütünde, tutumu, davranışları tartışılıyorsa, yahut hakkında disiplin cezası isteniyorsa, gizlilik ve güvenlik ilkelerini bozmamak şartıyla, bu toplantılarda bulunur. Gizlilik koşullarında bu hakkın kullanılması üst örgütün kararına bağlıdır.

ı) Örgüt dışında parti çalışmaları eleştirilemez, fakat parti üyesinin tüzük çerçevesinde yapacağı eleştiri ve özeleştiri hakkına dokunulamaz.

III. PARTİNİN ÖRGÜT İLKELERİ

5. Türkiye Komünist Partisi'nin örgüt yapısının ana ilkesi demokratik santralizmdir. Parti organları Marksizm-Leninizm ilkelerine göre kurulur.

Demokratik Santralizmin İlkeleri:

- a) Azınlık çoğunluğa, her parti üyesi bulunduğu örgüte, zincirleme alt örgütler üst örgütlere, bütün parti örgütleri, iki kongre arası Merkez Komitesi'ne bağlıdır.
- b) Partinin eylemlerini memleket çapında Merkez Komitesi yönetir.
- c) Gizlilik koşullarında santralizm ağır basar. Merkez komitesi gizlilik nedenleriyle ya da partinin tüzük ve programına uymadığı için bütün bir komiteyi dağıtma, yenisini kurma, komiteye atama yapma yetkisine sahiptir. Bu, Merkez Komitesi adına Politik Büro kararı ile olur. Politik Büro ve Merkez Komitesi dışında bütün parti örgütleri atanır. Merkez Komitesi seçim ilkesinin uygulanabileceği her olanağı değerlendirir. Gizlilik koşullarında alt örgütler üst örgütlerin ve organların karar ve direktiflerine tartışmasızca kesinlikle uyar.
- ç) Tutuklamalar sonucu veya başka nedenlerle Merkez Komitesi'nin üye kadrosunda boşalma olursa, aday üye de yoksa, en sağlam, atılgan, bilinçli militan kadrolardan Merkez Komitesi'ne kooptasyon yoluyla üye alınır. Hiç bir Merkez Komitesi üyesi, sekreter de olsa tek başına kooptasyon yapamaz.
- d) Partide her düzeyde kolektif yönetim uygulanır. Kolektif yönetim-kişisel sorumluluk ilkesi esastır. Bu kolektif sorumluluğu dışalamaz.
- e) Parti üyelerinin, parti politikası ve kararlarının oluşmasına ve uygulanmasına aktif katılımı esastır. Bu, her parti üyesinin görevi ve parti yönetiminin yükümlülüğüdür.
- f) Her parti organı, hem kendi parti örgütü önünde, hem üst parti organları önünde, dönem dönem hesap verir. Bütün parti örgütleri düzenli aralıklarla üst örgütlerine ve merkez Komitesi'ne rapor verir. Bu, yönetmelikle düzenlenir.
- g) Gizliliği bozmamak, partinin güvenliğini tehlikeye atmamak koşulu ile, il komitelerinin çoğunluğunun ya da Merkez Komitesi üyelerinin çoğunluğunun kararı ile parti politikası ya da somut bir konu üzerinde örgütler içinde tartışma açılabilir.

6. Parti örgütleri, üretim, çalışma, iş yeri ve oturma (yerleşim bölgesi) ilkelerine ve yerel yönetim bölünmesine (şemasına) göre kurulur.

7. Yerel örgütler, kendi yerel alanları ile ilgili sorunlarda partinin genel politikasına ve kararlarına aykırı düşmemek kaydıyla kararlar alırlar.

8. Her örgütün en yüksek organı: Üye toplantısı, konferans ya da kongresidir. Gizlilik koşullarında bu organların nasıl toplanacağını Merkez Komitesi belirler.

9. Partinin örgüt yapısı: Hücre - parti grubu / temel parti örgütü, semt komitesi, bölge komitesi, il komitesi, yöre komitesi, Politik Büro, Merkez Komitesi Sekreterliği, Merkez Komitesi, Kongre.

10. Merkez Komitesi kararıyla, Merkez Komitesi'nin örgüt, ideolojik, sendika, ulusal sorun, kadın, gençlik büroları; Kürdistan büro ve seksiyonu, v.b., uzmanlık aparatları, danışma organları ve seksiyonları kurulur.

11. Yöre Komiteleri, Merkez Komitesi kararı ile kurulur. Yöre Komitesi'nin, İl Komitesi kurulması kararını Merkez Komitesi onaylar.

Bölge Komitesi, İl Komitesi kararı ile kurulur. Bu kararı Yöre Komitesi onaylar.

Semt Komitesi, İl Komitesi kararı ile kurulur. Bu kararı Yöre Komitesi onaylar.

Temel Parti Örgütleri - Hücreleri, Semt, Bölge ya da İl komiteleri kurar. Bu kararı, Bölge, İl ya da Yöre Komitesi onaylar.

12. Köy Komiteleri, Temel Örgüt düzeyindedir. Bölge Komitesine ya da doğrudan İl Komitesine bağlıdır.

13. Parti, üye yapısının bileşimini, niteliğini, ideolojik ve örgütsel birliğini, Marksizm-Leninizm ve Proleter Enternasyonalizmi ilkeleri temelinde özenle korur, sürekli iyileştirir.
Parti, Marksizm-Leninizm ve Proleter Enternasyonalizmi ilkelerine, partinin program ve tüzüğüne uymayanlardan, parti adını, onurunu lekeyenlerden, komünist moral ve ahlaki çığneyenlerden, üyelik niteliğini yitirenlerden saflarını arındırır.
14. Hiçbir düzeyde, hiçbir sorumlu denetim dışı kalamaz.
15. Fraksiyonca çalışmalar, gruplaşmalar, partinin birliğine, disiplinine karşı hareketler yasaktır.

IV. TEMEL ÖRGÜT - HÜCRE

16. Hücre, Temel Parti örgütü, partinin omurgasıdır. Bu temel öbekler, Komünist Partisi'nin işçi sınıfıyla, köylü, emekçi, halk yığınlarıyla bağlar.

17. Hücre, aynı iş yerinde çalışan veya aynı yerde oturan parti üyelerinden oluşur.

18. Hücreler - Gruplar: Fabrikalarda, atölyelerde, tersanelerde, madenlerde, ulaşımda, posta-telgrafta, silahlı birliklerde, işletme bürolarında, dairelerde, yüksek okullarda, mahallelerde kurulur. İş yerlerinde olmazsa, aydınlar, serbest meslekten olanlar, esnaf ve zanaatçılar, kadınlar arasında kurulur.

19. Temel örgütleri, semt, bölge, il komiteleri, üst sorumlu organlar düzenler. Gizlilik koşulları nedeniyle hücreler, gruplar 3 ve en çok 5 üyeden oluşur. Bir işletmede, büyük fabrikalarda, birkaç, ayrı ayrı hücre kurulabilir. Sıkı konspirasyona uyularak, bunları yönetecek, üst örgütle bağ sağlayacak, 3 üyeyi geçmemek şartıyla, komite atanır.

20. Temel örgüt - Hücre, olağan toplantıda, sorumlu bir sekreter seçer. Üst organ sekreter için aday gösterir. Grup üyeleri, aralarında iş bölümü yapar. Sekreter; Alınan kararların uygulanmasını denetler, grubun çalışmalarından sorumludur. Hücre toplantılarını düzenler, toplantı gündemini üyelere danışarak hazırlar, toplantının yer ve zamanını belirler, üyelik aidatlarını toplar, kasa tutar. Üyelerden biri yayın işleri, biri yığın örgütleri ve eylemleri ile uğraşır. Hepsi birbirlerinin işlerinden sorumludur. Temel örgütün yüksek organı genel toplantısıdır. Hücreler, kentlerde semt komitelerine, ilçelerde bölge komitelerine veya doğrudan il komitelerine bağlıdır. Normal koşullarda temel örgüt, koşullara göre haftada bir, ancak en fazla 15 günde bir toplanır. Sekreter rapor düzenler, kararlar alınır.

21. Temel Örgütün Ödevleri:

a) Partinin savaşım tarihini, programını, görüşlerini, amaçlarını, partinin değişik alanları kapsayan politikasını, belgi ve sloganlarını, kararlarını yığınlara götürür, bunları yığınlara mal etmek için savaşır.

b) Fabrikalarda, iş yerlerinde, mahalle ve semtlerde, yığınların sorun ve istemlerine kulak verir. Bunların çözülmesi ve gerçekleştirilmesi yolunda çalışır, yol gösterir. Bu savaşa aktif katılır, grevlerde, her tür direniş hareketi ve protesto eylemlerinde, politik girişimi elde tutar, yönlendirir.

c) Halk yığınlarının istemleri için olan direnişleri işçi sınıfının savaşlarıyla, memleketteki tüm halkların ulusal bağımsızlık ve toplumsal kurtuluşu için olan mücadelesiyle bağlar.

ç) Partinin politikası üstüne yığınların, halkın görüş ve düşüncelerini, yığınlar arasındaki eğilimleri sorumlu üst parti örgütlerine bildirir.

d) Parti yayınlarını, gazete, dergi, broşür, kitap, bildiri ve çağrılarını yayar, parti yayınlarını yığınların durumunu yansıtan, isteklerini dile getiren yazı ve haberlerle besler.

e) Partiye yeni üyeler kazanır.

f) Kendi alanlarını ilgilendiren bütün sorunları görüşür, tartışır, eleştirir, özeleştirir, eksikleri tespit eder, çalışma pratiklerinden ders çıkarır. Parti politikasını buralarda yaşama geçirmenin özgün biçimlerini bulur. Bu doğrultuda kararlar alır.

g) Marksizm-Leninizm ilkelerini yayar, bu ilkelere göre partinin politikası üzerinde parti üyelerinin teorik, politik, kültürel her bakımdan gelişmelerine yardım eder, parti üyelerini proleter enternasyonalizmi ilkeleriyle yetiştirir.

h) Bütün grup üyelerinin sıkı parti disiplinine uymalarını kontrol eder, çalışmalarını denetler, onlara devrimci uyanıklık aşlar, partiyi ters akımlara karşı tutar, her türlü oportünizmin, revizyonizmin, reformizmin, likidatörlerin, polis ajanlarının, provokatörlerin, parti saflarına sızmasına karşı savaşır. Parti üyelerini bu konularda sürekli uyanık tutar, partinin güvenliğini sağlar ve korur. Partinin Leninci birliğini savunur ve güçlendirir.

V. SEMT KOMİTESİ

22. Semt Komitesi, büyük kentlerin bir semtinde çalışan hücreleri, parti gruplarını yöneten parti organıdır. İllerin semtlerinde Bölge Komiteleri kararı ile kurulur. İl Komitesi bu kararı onaylar.

23. Semt Komitesi, gizlilik koşullarında 3 en fazla 5 üyeden oluşur. Semt Komiteleri, kendilerine bağlı temel örgütlerin, parti gruplarının veya hücrelerinin temsilcilerinden kurulur. Gizlilik koşullarında Semt Komitesine seçilecek adayları ve sekreterini Bölge ya da İl Komitesi gösterir, seçimi onaylar. Semt Komitesi, Bölge ya da İl Komitesine bağlıdır. Bu komitelere hesap verir. Çalışmaları ile ilgili üst örgüte ve Merkez Komitesi'ne düzenli rapor verir. Bu, yönetmelikle düzenlenir.

24. Semt Komitesi örgütlerinin en üst organı üye toplantısıdır. İki toplantı arası yetkili sekreteridir. Komite toplantılarının arası olağan durumlarda, bir ayı geçemez.

25. **Semt Komitesi'nin Görevleri:**

a) Bulunduğu semtte partiyi örgütler. Yeni temel örgütler, hücreler kurar. Kendisine bağlı hücrelerin çalışma ve eylemlerini yönetir.

b) Hücrelerin, parti politikasını ve kararlarını doğru uygulamalarına, kavramalarına, karşılıklarına çıkacak sorunların çözümüne yardım eder.

c) Komite, bulunduğu semtte halkın somut sorunlarıyla, istekleriyle yakından ilgilenir, bunların elde edilmesi yönünde yığınların direnişlerini örgütler, partinin politikasını yayar.

ç) Komite, özellikle işçi semtlerinde, işçi yataklarında, fabrikalarda, sendikalarda yuvalanmaya, yönettiği, kendisine bağlı temel örgütlerin kuvvetlendirilmesine önem verir.

d) Semt Komitesi, temel örgütlerin parti üyelerinin gizlilik kurallarına, yöntemlerine sıkı sıkıya uymalarını kontrol eder.

e) Komite, Marksizm-Leninizm'e aykırı her tür akımla, partiye sızmak isteyen burjuva ideolojisiyle amansız savaşır, polisin, provokatörlerin parti saflarına sızmasına karşı savaşır, parti üyelerini bu konularda sürekli uyanık tutar, kendisine bağlı örgütleri bu kurallara göre yetiştirir.

26. **Semt Komitesinde Görev Dağılımı:**

a) Sekreter, örgüt ve bağ kurma işlerine bakar. Üyelik ödentilerini toplar, kasa tutar. Komite toplantılarının gündemini üyelerle danışarak hazırlar, yer ve zamanını tespit eder. Komiteyi, gerektiğinde olağanüstü toplantıya çağırır.

b) Propaganda ve yayın işleri görevlisi.

c) Yığın örgütleri görevlisi.

VI. BÖLGE KOMİTESİ

27. Bölge Komitesi, partinin ilçe, bucak, köylerdeki temel örgütlerini ve semt komitelerini yöneten organdır. Bölge Komitesi, İl Komitesine bağlıdır ve ona hesap verir.

28. Bölge Komitesi, kendisine bağlı örgüt ve komitelerin temsilcilerinden, İl Komitesi tarafından kurulur ve Sekreterini İl Komitesi saptayarak önerir. Seçilen komite İl Komitesi ve Merkez Komitesi'nce onaylanır. Bölge Komitesi örgütlerinin en yüksek organı konferansıdır. Yılda bir yapılır. Bölge Komitesinin çalışma raporunu dinler, tartışır, onaylar. Yeni çalışma programı hazırlar. Çalışma ve kararları ile ilgili üst örgüte ve Merkez Komitesi'ne düzenli rapor verir. Bu, yönetmelikle belirlenir.

29. **Bölge Komitesi'nin Görevleri:**

a) Komiteye bağlı ilçe, bucak ve köylerde temel örgütler, parti grupları, hücreler, komiteler kurar, bunların çalışmalarını örgütler, yönlendirir, yönetir. Bölge komitesi, çalıştığı bölgenin özelliklerini göz önünde tutar. Fabrikalarda, tersanelerde, maden ocaklarında, tarım işçileri, makinistleri, teknisyenleri, mühendisleri, köy öğretmenleri, sağlık görevlileri arasında, uyanık köylüler arasında partinin politikasını yaymak, örgüt kurmak, yığın çıkışlarını, köylü hareketlerini örgütlemek, bu hareketlere ön ayak olmak eylemlerine ayrıca önem verir.

b) Bulunduğu bölgede halkın istemleri için yürüttüğü savaşa parti örgütlerinin aktif katılmasını, politik girişimde bulunmasını sağlar. Parti politikasının her alanda yayılmasını gerçekleştirir.

c) Kendisine bağlı komitelerin ve üyelerin parti politikasını doğru uygulamalarına, kavramalarına, ideolojik, politik, kültürel her yönden gelişmelerine yardımcı olur.

ç) Parti örgütlerinin gizlilik koşullarına ve parti disiplinine sıkı uymalarını ve çalışmalarını denetler.

d) Polisin, ajan-provokatörlerin parti saflarına sızmasına karşı savaşıyor, parti üyelerini bu konuda sürekli uyanık tutar.

f) Bulunduğu bölgenin sorunları ile ilgili bildiri çıkarır, bülten yayınlar, dağıtır. Parti yayınlarının dağıtımını sağlar, onları yazı ve haber ile besler.

VII. İL KOMİTESİ

30. İl Komitesi, bulunduğu ilin sınırları içindeki parti örgütlerini; Bölge, Semt Komitelerini, fabrika, mahalle, nerede varsa bütün alt ve temel örgütleri yönetir, çalışmalarına yön verir. İl Komitesi Yöre Komitesi tarafından, Yöre Komitesi yoksa da Merkez Komitesi tarafından kurulur. Yöre Komitesi'ne, yoksa Merkez Komitesine hesap verir. Çalışmaları ile ilgili üst örgüte düzenli rapor verir. Bu, yönetmelikle düzenlenir.

31. İl Komitesi, kendisine bağlı alt örgütlerin (semt, bölge, önemli işletme ve işçi semtlerinin komitelerinin) sekreterlerinden ve MK'nın koopte ettiği kadrolardan kurulur. Ayda bir toplanır. En yüksek organı İl Konferansıdır. Yılda bir toplanır. Olağanüstü durumlarda konferansın toplanmasını Merkez Komitesi onayıyla Yöre Komitesi belirler. İl Konferansı komitenin siyasi çalışma raporunu dinler, tartışır, onaylar. Konferans, il ölçüsündeki bütün parti sorunlarını, ilin durumuyla ilgili özel konuları görüşür, Yöre Komitesi'nin ve Merkez Komitesi'nin gündeme aldığı sorunların nasıl çözümlendiğini, parti politikasının nasıl uygulandığını görüşür. Konferans, en az 3 staj yılı olan, girişken militanlardan yeni İl Komitesini kurar. Komite sekreteri seçer. Sekreter adayını Merkez Komitesi onayıyla Yöre Komitesi belirler ve önerir. Komite gizlilik koşullarında 7 üyeden fazla olamaz. İl Komitesi, konspirasyonu daha iyi sağlamak nedeniyle, gerekirse sekreter ile birlikte, 3 üyeden kurulu bir Yürütme Bürosu seçer.

32. İl Komitesinin Görevleri:

a) Parti Kongresinin, Merkez Komitesi'nin, Politik Büronun ve Yöre Komitesi'nin kararlarını, partinin politikasını, çalışma alanlarının sınırları içinde yürütür. Yöre ve Merkez Komitesi ile Politik Bürodan gelen bütün direktifleri uygular. Kendine bağlı parti örgütlerini yönetir.

b) Yeni örgütler kurar, partiye yeni kadrolar yetiştirir. Bulunduğu ilin özelliklerini, yığınların eğilimlerini göz önünde tutarak kendisine somut çalışma planı hazırlar.

c) Parti üyelerini bilinçlendirir, Marksist-Leninist eğitim almalarını sağlar. Parti politikasının üyeler tarafından özümsemesine ve bunun her alanda eksiksiz uygulanmasına dikkat eder, denetler. Bunlar aracılığı ile partinin politikasını yığınlara mal eder.

ç) Parti örgütlerinin ve üyelerinin çalışmalarını tüzüğe göre denetler.

d) Polisin, ajanların ve provokatörlerin parti saflarına sızmasına karşı savaşır. Parti üyelerini bu konuda sürekli uyanık tutar.

e) Görev alanı olan il çerçevesinde, yığın hareketlerini, grevleri, gösteri ve direnişleri temel örgütler aracılığı ile destekler, bunlara yön verir. Bu ve benzeri konularla ilgili bildiri çıkarır, dağıtır.

f) Yığın örgütlerinde, sendikalarda, kadın, gençlik, öğrenci, öğretmen, çevre derneklerinde, yerel halk, işçi ve barış meclislerinde çalışmayı örgütler. Kurduğu çeşitli parti birimleri ile bu örgütlerin çalışmalarına katılır, yığınların savaşımına yön verir. Komünistler, bütün anti-empyalist ve gericiliğe karşı örgütlerde, bu örgütlerin legalitesini bozmamak şartıyla ve partinin gizlilik kurallarına uygun davranarak çalışma yürütürler, katkıda bulunurlar, bu örgütlerin çalışmalarını parti politikalarımız doğrultusunda etkilemeye çalışırlar.

g) Merkez Komitesi'nin onayı ile yayın çıkarır.

h) Belli dönemlerde çalışmaları ile ilgili alt örgütlerine gizlilik kurallarını gözeterek bilgi verir.

ı) Partinin güç ve araçlarının dengeli bir biçimde dağılımını sağlar.

33. İl Komitesi görevlerini daha olumlu, verimli yapabilmek, kendisine bağlı yerel örgütlerin çalışmalarına operatif, canlı nitelik kazandırabilmek için, İl Komitesi veya Yürütme Bürosu içinde görev bölümü yapar.

a) Sekreter örgüt işlerine bakar ve kasa tutar.

b) Gizli teknik, basım, yayın görevlisini ayırır.

c) Propaganda, ajitasyon ve yığın işleri sorumlusunu saptar.

VIII. YÖRE KOMİTESİ

34. Yöre Komitesi, partimizin programında ön gördüğü siyasi bölgeler yapılanmasına uygun olarak ilgili bölgedeki illerdeki örgütlerin bileşiminden Merkez Komitesi tarafından kurulur. Yöre Komitesi sekreteri Merkez Komitesi tarafından saptanır. Yöre Komitesi, Merkez Komitesi'ne bağlıdır. Çalışmaları ile ilgili Merkez Komitesi ve Politik Büro'ya düzenli rapor verir. Yöre Komitesi örgütlerinin en yüksek organı Yöre Konferansı'dır. Tüm çalışmalarının, bileşim ve görev dağılımının ayrıntıları Merkez Komitesi ve Politik Büro tarafından belirlenir, faaliyet ve raporlamaları yönetmelikle düzenlenir. Yöre Komitesi gizlilik koşullarında 9 üyeden fazla olamaz. Komite üyelerinin en az 3 staj yılı olması gerekir. Yöre Komitesi, konspirasyonu daha iyi sağlamak nedeniyle, gerekirse sekreter ile birlikte, 5 üyeden kurulu bir Yürütme Bürosu Sekreteryası seçer.

35. Yöre Komitesi'nin Görevleri:

- a) Görev alanı içindeki İl Komitelerini yönetir.
- b) Parti Kongresi ve Merkez Komitesi kararları ile Politik Büro direktiflerini ve partinin politikasını çalışma alanlarının sınırları içinde uygular.
- c) Örgütlü olunmayan illerde örgütlenme çalışmaları yürütür, yeni örgütler kurar.
- ç) Yöre çapında, İl Komiteleri ve bağlı örgütlerdeki parti üyelerinin Marksist-Leninist eğitimi ve parti politikalarının kavranıp özümsemesi için eğitim çalışmaları düzenler. Yöre Parti Okulu kurar ve faaliyetlerini Merkez Komitesi İdeolojik Büro direktifleri doğrultusunda yürütür.
- d) Görev alanı olan yöre çerçevesinde, yığın hareketlerini, grevleri, gösteri ve direnişleri temel örgütler aracılığı ile destekler, bunlara yön verir. Bu ve benzeri konularla ilgili bildiri çıkarır, dağıtır.
- f) Yığın örgütlerinde, sendikalarda, kadın, gençlik, öğrenci, öğretmen, çevre derneklerinde, yerel halk, işçi ve barış meclislerinde çalışmayı örgütler. Kurduğu çeşitli parti birimleri ile bu örgütlerin çalışmalarına katılır, yığınların savaşımına yön verir. Komünistler, bütün anti-empyalist ve gericiliğe karşı örgütlerde, bu örgütlerin legalitesini bozmamak şartıyla ve partinin gizlilik kurallarına uygun davranarak çalışma yürütürler, katkıda bulunurlar, bu örgütlerin çalışmalarını parti politikalarımız doğrultusunda etkilemeye çalışırlar.
- g) Görev alanı içindeki yöre ve onun illerinde, politik bağlaşıklar ile eylem ve güç birliği çalışmalarını takip eder, İl komitelerinin bu alandaki çalışmalarının planlanmasına destek verir, koordine eder, yönlendirir, yöre düzeyinde bu çalışmalara katılır.
- h) Merkez Komitesi'nin onayı ile yayın çıkarır.
- ı) Belli dönemlerde çalışmaları ile ilgili alt örgütlerine gizlilik kurallarını gözeterek bilgi verir.
- i) Parti güç ve araçlarının iller arasında dengeli bir biçimde dağılımını sağlar.

36. Yöre Komitesi görevlerini daha olumlu, verimli yapabilmek, kendisine bağlı il ve yerel örgütlerinin çalışmalarına operatif, canlı nitelik kazandırabilmek için, Yöre Komitesi veya Yürütme Bürosu Sekreteryası içinde görev bölümü yapar.

- a) Sekreter koordinasyonu yapar, örgüt işlerini denetler ve kasa tutar.
- b) Örgüt işlerine bakan bir sorumlu görevlendirir.
- c) Gizli teknik, basım, yayın görevlisini ayırır.
- ç) İdeolojik faaliyet, propaganda ve ajitasyon sorumlusunu saptar.
- d) Yığın çalışması, yığın örgütleri ve bağlaşıklar konusunda görevli belirler.

IX. MERKEZ KOMİTESİ

37. Merkez Komitesi iki kongre arasında partinin en yüksek yönetim organıdır. Merkez Komitesi'ni Kongre seçer. MK, kongrenin kararlarını, partinin program ve tüzüğünü uygular. MK, kongreye karşı sorumludur, ona hesap verir.

38. Merkez Komitesi, üyeleri arasından, Politik Büro, bir Genel Sekreter ve MK Sekreterliği seçer. MK üye ve aday üye sayısı gizlilik koşullarının elverdiği sayıda olur.

39. Merkez Komitesi'nin Görevleri:

- a) Bütün parti örgüt ve organlarının eylemlerini yönetir.
- b) MK, komünist, işçi, sosyalist partileri, ulusal kurtuluş hareketleri, ülkedeki politik parti ve gruplarla ve her türlü uluslararası devlet, kurum ve kuruluşlar ile ilişkilerde TKP'yi temsil eder.
- c) Yöre, İl ve diğer örgütleri kurar, bunların sekreter ve komite üyelerini atar ya da onaylar. Partinin basın-yayın organlarına sorumlu redaktör atar. Kadro işlerini, kadro dağılımını düzenler, kontrol eder ve yönlendirir.
 - ç) Politik Büro'nun raporlarını dinler, görüşür, karar alır.
 - d) MK, bütün parti örgütlerinin çalışmalarını sıkı denetler. Her örgütün, kendine bağlı hücre ve komiteler denetlenmesini sağlar, bunun için uygun gördüğünde denetleyici kurullar atar. Politik koşullar veya gizlilik nedeniyle, bütün bir örgütü dağıtır, yenisini kurar veya bir örgütü birkaç örgüte böler. Yöre, İl ve Bölge Komitelerine konstrüktör (destekçi) gönderir.
 - e) Kongre yapma koşulları yoksa, Yöre, İl ve Bölge Komiteleri delegeleri ve MK üyelerinin katılımı ile Konferans toplar. Konferans MK'nın raporunu dinler, gerekirse program ve tüzükte değişiklik yapar, komiteye yeni üye alır.
 - f) MK, olağanüstü hallerde Merkez Komitesi'ne sağlam parti üyelerinden kooptasyon (atama) yapar. Koopte edilen üyenin en az 5 yıllık parti stajı olması gerekir. Kooptasyon, Genel Sekreter'in, MK'nın örgüt ve kadro işlerinden sorumlu üyelerinin önerisi ile yapılır.
 - g) Yardımcı organlar; Örgüt, kadro, yayın, ideoloji, eğitim, teknik, sendika, köylü, gençlik, kadın, ulusal sorun, v.b. konularla ilgili bürolar, Kürdistan, Gençlik, Kadın, spor, güvenlik ve öz savunma gibi alanlarda seksiyonlar kurar. Bu alanlarda iş bölümü yapar.
 - h) Parti üyelerince ödenen aylık ödentilerin oranlarını saptar. Parti kasasını ve mallarını elinde tutar.
 - ı) Partinin güç ve araçlarının örgütler arasında dengeli bir biçimde dağılımını sağlar.
 - i) MK toplantılarının, plenumlarının arası olağan koşullarda bir yılı geçmez. Koşulların uygunluğuna göre ideal olan 6 ayda bir MK plenumlarının gerçekleştirilmesidir.
 - k) Her MK üyesi yalnız kendi sorumluluk alanındaki görevlerden değil, partinin tüm çalışmalarından genel olarak sorumludur. MK üyeleri, kollektif sorumluluktan başka, partinin önünde duran sorunları çözerken, kendi görevlerinin yanında özel sorumluluk da taşırlar. Merkez Komitesi, kollektif ve kişisel sorumluluğu bağdaştırır.
 - l) MK, tüzüğü uygulamak için gerekli gördüğü yönetmelikleri hazırlar ve bunların uygulanmasını sağlar.

40. **Politik Büro:** Merkez Komitesi'nin genel toplantıları (plenumları) arasında, üst yönetim organıdır. PB, MK'yı olanak oranında genel toplantıya çağırır. Genişletilmiş MK toplantılarına yöre, il ve bölge komitelerinin sekreterleri de gerektiğinde çağırılabilir. PB, MK'nın kararlarını uygulamakla sorumludur. Politik Büro, yeni konuları gündeme getirir, partinin genel politikasına uygun görüşlerini açıklar, Merkez Komitesi'nin genel toplantısına (plenumuna) hesap verir. PB, MK üyelerinin çalışmalarını koordine eder, MK organlarının çalışma ve eylemlerini denetler. Politik Büro, MK'nın genel toplantıları arasında Genel Sekreter ya da MK Sekreterliğinin raporlarını dinler, gereken kararları alır. Her Politik Büro üyesi, yalnız kendi sorumluluk alanındaki görevlerden değil, partinin tüm çalışmalarından sorumludur.

41. **Merkez Komitesi Sekreterliği:** Merkez Komitesi ve Politik Büro'nun yürütme organıdır. Genel Sekreter ve MK Sekreterliği, Politik Büro'nun kararlarına göre, partinin günlük eylemlerini yönetir, Politik Büro'nun çalışmalarını koordine eder, ona hesap verir.

X. PARTİ KONGRESİ

42. Türkiye Komünist Partisi'nin en yüksek organı Kongre'dir. Merkez Komitesi, her beş yılda bir partinin olağan kongresini çağırır. Merkez Komitesi, çetin gizlilik zorlukları yüzünden engel çıkarsa, Kongreyi erteler veya öne alır. İki kongre arası altı yılı geçemez. Bu süre geçerse İl Komiteleri kongrenin toplanmasını MK'dan isterler. MK bunu yapmazsa, İl komitelerinin üçte iki çoğunluğu kongreyi çağırır. Merkez Komitesi kongrenin delege oranını ve bileşimini sağlar. MK üyeleri dışında delegeler İl Konferanslarında seçilir. Gizlilik nedeniyle zorunluluk olursa MK, militan kadrodan aday gösterebilir. MK kongrenin gündemini hazırlar, gününü, yerini gösterir. Merkez Komitesi illegal zorunlu durumlarda gizlilik ilkelerine bağlı kalır, olağanüstü hallerde kongre yerine konferans toplar. Kongre veya Konferans, il örgütlerinin üçte ikisi temsil ediliyorsa, karar alma hakkına sahiptir.

43. **Kongre:**

- a) Merkez Komitesi'nin ve Denetleme Komisyonu'nun raporlarını dinler, görüşür, tartışır, onaylar.
- b) Partinin programında ve tüzüğünde gereken değişiklikleri yapar ve onaylar.
- c) Ulusal ve uluslararası durumu inceler, buna göre partinin ana politikasını, stratejik, taktiksel, örgütsel yolunu çizer, kararlar alır.
- ç) Merkez Komitesi'nin üye ve aday üye sayısını saptar. Merkez Komitesi ve Denetleme Komisyonunu seçer. Seçilen üyelerin aktif ve parti stajlarının 5 yıldan aşağı olmaması gerekir. Kongre kararlarına bütün parti örgüt ve üyelerinin uyması zorunludur.

XI. PARTİ DENETLEME KOMİSYONU

44. Denetleme Komisyonu'nu Kongre seçer. Merkez Komitesi'nin yan örgütüdür.

Görevi:

a) Kongre kararlarının, demokratik santralizmin, eleştiri ve özeleştiri serbestliğinin, partinin yasası olan tüzüğünün nasıl uygulandığını, baştan aşağı parti örgütlerinin ve üyelerinin kesin gizlilik kurallarına, parti disiplinine uyup uymadıklarını kontrol eder.

b) Partinin program ve tüzüğünü, komünist morali, töreyi çiğneyenlere, partinin birliğini baltalayanlara, sapık, burjuva ideolojisini savunanlara, parti görevini kötüye kullananlara verilen disiplin cezalarını gözden geçirir.

c) Parti örgütlerinden ve ayrı ayrı üyelerinden gelen şikayetleri, dilekçeleri, istekleri ele alır, inceler.

ç) Parti örgütlerinin kasalarını kontrol eder.

d) Parti kadrolarının, parti komitelerinin sınıfsal bileşimini gözden geçirir.

e) Kollektif yönetimin kişisel sorumluluk ile bağdaştırılmasına dikkat eder.

Bütün bu konular üzerine Merkez Komitesi'ne rapor verir.

Denetleme Komisyonu çalışmaları hakkında kongreye hesap verir.

XII. PARTİ DİSİPLİNİ VE DİSİPLİN CEZALARI

45. Parti disiplinine sıkı sıkıya uymak, tüm parti üyelerinin, örgütlerinin birinci görevidir. Tüm örgütler, üyeler, parti kararlarını kesinlikle yerine getirmek zorundadırlar. Üyelerin tümü parti politikasına uymak zorundadır.

46. Disiplin cezası, sapmaları önleme, hataları düzeltme yoludur. Cezalandırmanın amacı parti üyelerini eğitmek, yanlışları ve nedenlerini ortaya koymak, partinin birliğini güçlendirmektir.

47. Kongrenin, Merkez Komitesi'nin, üst organların kararlarını uygulamayanlar, bunlara aykırı gidenler, disipline uymayanlar, partiyi aldatanlar, komünist morali çiğneyenler, parti içinde grupçuluk, bozgunculuk yapanlar, anti-Marksist görüşleri savunanlar, düşmanın karşısında boyun eğenler, poliste korkaklık gösterenler, yoldaşlarını ele verenler, partinin polise, ajanlara karşı savaşımını zayıflatanlar, parti örgütünü ve parti görevini kötüye kullananlar cezalandırılır.

48. **Ceza biçim ve ölçüleri:**

Örgütler için: Uyarı, komitenin askıya alınması ve geçici bir komitenin atanması, üyelerin gözden geçirilmesi, komitenin dağıtılması.

Üyeler için: Uyarmak, parti toplantılarında kınamak (yani son ihtar) ve görevinden almak, partiden geçici veya büsbütün çıkarmak

49. Merkez Komitesi üyesini veya aday üyesini partiden geçici veya büsbütün çıkarma kararı, ancak Merkez Komitesi'nin üçte iki oy çoğunluğu ile alınırsa geçerlidir. Merkez Komitesi bu kararı kongreye bildirir.

Ceza verilirken, partiden geçici veya büsbütün çıkarma kararı alınırken çok dikkatli olmak, verileri, belgeleri doğru değerlendirmek, ayrıntılı düşünmek, o cezayı veren örgüt veya organın yükümlülüğüdür.

Disiplin cezası, cezalandırılanın yüzüne karşı, parti toplantısında verilir. Ceza verilen toplantıya gelmez ya da gizlilik nedeniyle hazır bulunması istenmezse karar, yokken de alınır ve olanak varsa kendisine bildirilir.

Ceza alan üye, savunması ve bu cezanın kaldırılması dilekçesiyle, kongreye kadar üst organlara baş vurabilir. Savunma ve dilekçeler özel bir komisyonda incelenir, değerlendirilir.

Haksız yere bir üyeye ceza veren örgüt ve yöneticiler hakkında Merkez Komitesi soruşturma açar.

XIII. PARTİ KASASI

50. Partinin ve örgütlerinin para geliri-kasası: Üyelerin ödedikleri aylık ödentilerden, sempatanların yaptıkları yardımlardan, toplanan bağışlardan ve parti işletmelerinin gelirlerinden oluşur.
51. Bütün parti örgütlerinin malları ve paraları parti malıdır. Merkez Komitesi'nin denetimindedir.
52. Üyelik ödentilerinin aylık oranını, ölçüsünü Merkez Komitesi saptar.
53. Her parti örgütü, gelirinin yüzde ellisini Merkez Komitesi'ne verir.